

K e h t n a p ó l l u m e e s t e k o g u .

Asutati kohaliku ärksamate põllumeeste poolt iseseisvuse raskel algus aegadel 1920.a. kus riik alles noor ja põllumajapidamised laastatud. Kuid hea tahe ja julge pealehakkamine on pool võitu- " ütleb vanasõna " ja see oli lipukirjaks ka Kehtna põllumeeste kogu asutajail. Korraldati kõnekoosolekuid põllumajanduslikke kursusiühes tegelikude katsetega. Levitati põllumajanduslikke ajakirju ja põllumeeste häälekandjaid.

Põllumeeste ühiseks pereks koondumise sümbolina muretseti roheline lipp, mis õnnistati Rapla koguduse õp. Liivi poolt Kehtna seltsimajas. Kogu poolt korraldatud, hästi ettevalmistatud lõikusepeod said alati suure poolehoidu osalisteks ja olid põllumeeste ühistunde väljendajateks. Loodi puhke- ja keelpilli orkester, laulukoor ja näitetrupp. Kogus tegutsesid ühel meelel nii vanad kui noored, põllumeeste tütreid ja pojad. Tänu põllumeestekogu energilisele tegevusele oli põllumeeste ühistunne, iseteadvus õige tugev, mille tõttu valimistel 2/3 valijaist hääletas põllumeeste rühmale. Kui algatajad ja esimeeste vabade ajajaist poliitisel põllul vahepeal manalasse varisesid ja osa muutsid elukohta. Kuid nende omase vaimustuse ja hooga jätkasid nooremad järjekindlalt võitlust põllumeeste parema tuleviku eest. Väga kaua töötas juhatuses Hans K l e e m a n n. 1930.a. juhtisid Kehtna põllumeestekogu esimees Jaan J u n t s kirjatoimetaja Rudolf S a a r, abiesimees Hans K l e e m a n n, laekur Johannes R i s t, ja juhatus liige Otto Kukkoja.

03.11.1915.a. - 31.04.1916.a. Eestimaa Põllumeeste Keskselts korraldas põllutöö ja karjakasvatuse kursused. Võttis osa kirjanik Paul R u m m o Kalbu külast.

Põllumeeste kandidaadid 1923 .a. riigikogu valimistel

K e h t n a s t- Mats T a m b e r g

Lellest - A. Letsar ja M .Bergest.. Sellel kongressil võttis sõna põllumees R e b a n e- Kehtnast. Soovitas väljast sissetoodava nisupüüli jahu tolli tõsta, see edendaks oma maa nisujahu tarvitamist ja nisu kasvatamist, .Sellel kongressil võeti vastu valla põllumeestekogu põhikiri.

Põllumeestekogu juures tegutses Kehtna Maanaiste või Perenaiste selts. Esinaine Greenberg (Linde) Omati lipp, villane telgedel kootud, mille põhivärv oli valge, selles reseeda rohelised triibud ja ilusa kuldkollase lõngaga sisse põimitud seltsinimi ning

2

seltsi asutamisaasta. siidnöör siiditupsudega, ümber ringi valged siidnarmad. Lipp õnnistati Rapla kog. õp. Liivi poolt Kehtna seltsimajas 18. märtsil 1934. a.

Aiandusring, Käbiküla elektriühing, maatulundusühing, Kehtna Ühispiimatalitus juhatusse kuulusid: Mart J e g e r s o n (Jõelain) M. H a r t, J. V e i s e r i k, J. R a d i i n. Ehitati oma hoone asukohaga Keava alevikku. Ehitajaks oli Saksa küla " Kõpu " talu peremees Ado K e n s a p a., kes ~~ka~~ selle hoone ehitamise eest 550 000.- marka. Leping ühispiimatalituse ja ehitaja Valtu -Kõpu taluomaniku Ado K e n s a p vahel sõlmiti 27.03.1925. a. Hoone ehitati "Estonia" van instruktor M ä ä r i poolt valmistatud plaani järgi, Hoone kohustati ehitajale üle andma 15. juuliks 1925. a.

Kokuta, Kärpla, Laeste ja Vastja talunikud ehtasid Kalbu külasse meierei, mis on põlenud.-järgi ainult vundament. Moodustati masinaühisus Kalbu külasse. juhatusse kuulusid Otto K u k k o j a, Hermann K ó i v, Johannes S a l m, Mats Tulp Juhatuses esimees oli Johannes S a l m. Osteti viljapeksumasina, mida vedas 2 hobust, töötab nafta mootoriga. Pikemat aega oli masinistiks Olaf K r a n a c h. Vastja külas omas viljapeksumasina Johannes S a u l e p " Alta " taluperemees ja K a l b u külas ehtas omale ise viljapesumasina Johannes M a h o n i Masinaühisus oli veel Kokuta ja Kärpla ning Laeste külas. Nad omasid viljapesumasina mida vedas 6 hobust, töötab auru- katlaga. Masinist oli Johannes L e p p i k.

V e e ü h i n g.

Ohekatku Veeühing asutati 18. juunil 1935. a. Põhikiri kinnitati 03.06.1936. a. Asutajad olid Kehtna valla talupidajad. Ohekatku <

24. mail 1938. a. liitus nendega veel Käbiküla ja Kalbu k. talupidajad. K e h t n a - O h e k a t k u veeühisuse põhikiri kinnitati kesk.veekomisjonis 01. juuli 1938. a. Selle põhikirjale on alla kirjutanud Otto K u k k o j a, Rudolf R o o s m a a, Hans R i n g p, Kehtna koolide põllumajapidamise valit- seja Richard H ä i d k i n d.

Juhatusse kuulusid: esimees: Richard Häidkind, Elmar Salm Otto Kukkoja-kassapidaja, Otto Aaste, Marie Dreimann ja Karl Ma Malla. Revisjonikomisjon: Elfriede Pärn, Jaan Jääts, Enno Fuchs (Fuchs) Elmar Katkusild ja Mart Kleemann. (protokollid säilinud)

P ó l l u m e h e d saadikukandidaadid:

1923.a. riigikogus Mats T a m b e r g

Póllumeeste üldriiklikest kongressist võtsid osa.

III 1923.a.-A.Liiver. T. Regastik ja Rebane, kes võttis sõna.

IV 1926.a. H.Vilibert ja H. Tats.

Neljas ~~riiklike~~ Póllumeeste kongressi võtsid osa

Tallinnas Estonias ja Börsesaalis 27,28.02. ja 01,03,1926.a.

H.Vilibert, H.Tats ja E.Vilibert.

Kehtna póllumeestekogu 1926.aastal.

J. M o o s e - esimehe kt.

H.V i l i b e r t - kassapidaja.

J. J e e t s - abiesimees

H. T a t s - kirjatoimetaja

J.J u n t s - abikirjatoimetaja

keskmised saagid H a r j u m a a l

	1922 aastal	1926.a.	puudades.
Rukis	62,3	59,8	
Talinisu	61,4	69,9	
Oder	72,7	61,8	
Kaer	50,2	54,2	
Segavili	72,9	75,7	
juurvili loom.	1,027,8	1.268,3	
pólluhein	156,9	205,7	
niiduhein	63,8	84,2	

O h e k a t k u veeühingu asutajad liikmed: ~~Vla~~ter Miilen, Anton Sookrau, Villem Vilgo, Mats Koppel, Oskar Sookrau, Villem Kannik, Ann Pallase, Oskar Kimmel, Jaan Saar, Amalie Puhkan, Kristine Telliskivi, Hans Nääri, Mihkel Erlbaum, Mihkel Siivest, Mihkel, Mats Jaan Pallas.

K ä b i k ü l a talud- veeühingu liikmed:

- 1.Vana ja Uus Kehtna , 1.Sillaotsa 3.Jakobi(Puhkamaa)4.Siimu- Jüri5.Kurvise ehk Peetri 6.Puhkamaa- Hansu7. Lussa8.Hiiemäe 9. Mäe 10.Pólendiku 11.Matsi-Mihkli 12.Tónise 13.Kadaka 14.Kabeli 15.Peetri 16.Kävaste 17.Saueaugu ehk Pólendiku saun 18. Koka. *Protokollid säilinud.*

M a a n a i s t e (perenaiste selts)

Eesti Maanaiste keskseltsil oli kujunenud traditsiooniks korraldada igal suvel ülemaalsed maanaiste suvepäevad, kus arutati tähtsamaid maanaiste elu puudutavaid küsimusi.

1931.a. olid suvepäevad 12-14-06. K e h t n a s. Kuulati Saku kodumajanduskooli juhataja pr. A. Käsperi referaati "Eesti naine kodu korraldajana" kohaliku kodumajanduskooli õpetaja pr. Müürisepa referaati "Piim ja selle saaduste kodusest tarvitamisest" Tutvustati Kehtna kodumajanduskooli ja selle majapidamisega koolijuhataja A. Arraku juhtimisel.

Laupäeval 13.06.1931.a. toimus aastakoosolek kus kõneles K. Einbund (riigiesimees) teemal " Setskondlik töö ja selts - kondlik kasvatus "

Pühapäeval. 14.06.1931.a. kõnelesid A. Siimon "Näpunäiteid aiasaaduste kasvatamiseks, alalhoiuks, ja müügile toimetamiseks." pr. Linda Einbund "Miks tarvitame kodumaa saadusi". Pr. Mari Ambros "Kodune tervishoid "

Külalisi oli ka Soomest

Kanakasvataja ja koduklennukasvatuse instruktor hr. A. Haas " Kanakasvatuse korraldamisest talus "

Päevakorras oli ka keskseltsi aruanne, eelarve ja tegevuskava kinnitamine, valimised põhikirja järele ning läbirääkimised.

Suvepäevadel õpiti ja omandati igapäevase elu jaoks tarviliisi teadmisi-naised karastasid jõudu oma tööks.

Kehtna Perenaiste Seltsi esinaine pr. G r e e n b e r g. juhatusse kuulusid veel Helene Kõiv ja Ella Pärn.

Lelle Perenaiste Selts-esinaine Minna Le h t s a r

1928.a. kuulus ta ka Maanaiste Keskseltsi juhatusse.

K ä d v a Perenaiste Selts asutati 9.10. 1927.a.

esinaine A. Jürman, laekahoidja J. Trei

kirjatoimetaja A. Kruusmann.

Erakorralisel peakoosolekul 20. mail 1928.a. võeti vastu otsus seltsi lipu kirjelduse kohta.

Kehtna Perenaiste Seltsi lipp on (esialgne) on taastatud Peeter Eriksoni poolt, leidis lipu oma vanaema talust Kalbu külast Kangru talust.

Kehtan Perenaiste Selts asutati 1935.aastal ja tegevus
kestis kuni 1939.a..Võttis seltsi tegevusest palju noori
poisse kui tüdrukuid.